TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. gegužės 5 d.*

Byloje C-537/09

dėl *Upper Tribunal* (Jungtinė Karalystė) 2009 m. gruodžio 15 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2009 m. gruodžio 21 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Ralph James Bartlett,

Natalio Gonzalez Ramos,

Jason Michael Taylor

prieš

Secretary of State for Work and Pensions,

* Proceso kalba: anglų.

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot (pranešėjas), teisėjai K. Schiemann, L. Bay Larsen, C. Toader ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas J. Mazák,
posėdžio sekretorė R. Şereş, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. gruodžio 16 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Gonzalez Ramos, atstovaujamo solisitoriaus S. Penfold ir baristerio S. Cox,

— Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos L. Seeboruth ir S. Ossowski, padedamų baristerio T. Ward,

— Europos Komisijos, atstovaujamos N. Yerrell ir V. Kreuschitz,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (OL L 149, p. 2; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 1 t., p. 35), iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 3), iš dalies pakeistu 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 631/2004 (OL L 100, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 5 t., p. 10, toliau – Reglamentas Nr. 1408/71), ir su Reglamento Nr. 1408/71 paskutinės redakcijos, patvirtintos 2005 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 647/2005 (OL L 117, p. 1, toliau – iš dalies pakeistas Reglamentas Nr. 1408/71), 4 straipsnio 2a dalies išaiškinimu ir su Reglamento Nr. 1408/71 bei iš dalies pakeisto šio reglamento 10a straipsnio galiojimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant ginčus tarp R. J. Bartlett, N. Gonzalez Ramos bei J. M. Taylor ir *Secretary of State for Work and Pensions* dėl jų teisės į su „judumu“ susijusią neįgaliųjų asmenų pragyvenimo pašalpos („disability living allowance“ toliau – DLA) dalį panaikinimo, nes jie neatitiko gyvenamosios vietos ir buvimo Didžiojoje Britanijoje sąlygų.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Reglamento Nr. 1408/71 ir iš dalies pakeisto to paties reglamento 1 straipsnio t punkte nustatyta:

„išmokos <...> reiškia visas išmokas ir pensijas, įskaitant visas jų dalis, išmokamas iš valstybinių fondų, periodiškus padidinimus ir priemokas pagal III skyriaus nuostatas, vienkartines išmokas, kurios gali būti išmokamos vietoj pensijų, ir mokėjimus, susijusius su įmokų kompensavimu“.

4 Reglamento Nr. 1408/71 ir iš dalies pakeisto to paties reglamento 4 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Šis reglamentas taikomas visiems teisės aktams, kurie apima šias socialinės apsaugos sritis:

a) ligos ir motinystės išmokas;

b) invalidumo išmokas, įskaitant tas, kurios skirtos darbingumui išsaugoti ar atgauti;

<...>“

5 Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 2a dalyje nustatyta:

„Šis reglamentas taip pat taikomas specialioms neįmokinėms išmokoms, kurios mokamos pagal teisės aktus ar sistemas, kitas nei tos, kurios nurodytos 1 punkte arba neįtraukiamos pagal 4 punkto nuostatas, jeigu tokios išmokos yra numatytos:

a) teikti papildomą, pakeičiantį ar pagalbinį draudimą nuo rizikos, kurią apima 1 dalies nuo a iki h pastraipose nurodytos socialinės apsaugos sritys; arba

b) tik kaip speciali neįgaliųjų asmenų apsauga.“

6 Iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 2a dalyje numatyta:

„Šis straipsnis taikomas specialioms neįmokinėms išmokoms, numatytoms pagal teisės aktus, kurie dėl savo taikymo asmenų atžvilgiu, savo tikslų ir (arba) teisių įgijimo sąlygų turi ypatumų, būdingų ir socialinės apsaugos teisės aktams, nurodytiems 1 dalyje, ir socialinei paramai.

„Specialios neįmokinės išmokos“ reiškia išmokas, kurios:

a) skirtos suteikti arba:

i) papildomą, pakeičiančią ar pagalbinę apsaugą nuo rizikų, kurias apima socialinės apsaugos sritys, nurodytos 1 dalyje, ir kurios garantuoja atitinkamiems asmenims minimalų pragyvenimo lygį užtikrinančias pajamas atsižvelgiant į ekonominę ir socialinę situaciją atitinkamoje valstybėje narėje; arba

ii) tik specifinę neįgaliųjų apsaugą, glaudžiai susijusią su šių asmenų socialine aplinka atitinkamoje valstybėje narėje; ir

b) finansuojamos išimtinai iš privalomo apmokestinimo įnašų, kuriais siekiama padengti bendrąsias viešąsias išlaidas, ir jų suteikimo sąlygos bei apskaičiavimo tvarka nėra priklausomos nuo kokios nors įmokos išmokų gavėjo atžvilgiu. Tačiau išmokos, kurios papildo įmokines išmokas, vien dėl šios priežasties neturi būti laikomos įmokinėmis išmokomis; ir

c) yra išvardytos IIa priede.“

7 Reglamento Nr. 1408/71 ir iš dalies pakeisto to paties reglamento 10 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta:

„Jeigu šiame reglamente nenustatyta kitaip, invalidumo, senatvės ar išlaikytinių išmokos pinigais, pensijos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų bei išmokos mirties atveju, įgytos pagal vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktus, negali būti

kaip nors sumažinamos, pakeičiamos, sustabdomas ir nutraukiamas jų mokėjimas ar anuliuojamos vien dėl to, kad jų gavėjas gyvena valstybės narės teritorijoje, išskyrus valstybę, kurioje yra įstaiga, atsakinga už išmokų mokėjimą.“

8 Reglamento Nr. 1408/71 ir iš dalies pakeisto to paties reglamento 10a straipsnio 1 dalyje patikslinama, kad šių reglamentų 10 straipsnio ir III dalies nuostatos netaikomos 4 straipsnio 2a dalyje nurodytoms specialioms neįmokinėms išmokoms ir kad šios išmokos mokamos tik valstybės narės, kurioje jie gyvena, teritorijoje pagal tos valstybės teisės aktus, su sąlyga, kad tokios išmokos yra išvardytos IIa priede.

9 DLA yra nurodyta Reglamento Nr. 1408/71 ir iš dalies pakeisto to paties reglamento IIa priede, į kurį daroma nuoroda šių reglamentų 10a straipsnio 1 dalyje.

Nacionalinė teisė

10 1992 m. Socialinės apsaugos įmokų ir išmokų įstatymo (*Social Security Contributions and Benefits Act 1992*, toliau – 1992 m. įstatymas) 63 skirsnyje numatyta:

„Pagal šio įstatymo III dalį neįmokinės išmokos yra:

a) priežiūros pašalpa;

b) pašalpa sunkaus neįgalumo atveju (įskaitant su amžiumi susijusį priedą ir priedą už išlaikomą suaugusį ir vaiką);

c) slaugos pašalpa (įskaitant priedus už išlaikomą suaugusį);

d) [DLA];

<...>“

11 1992 m. įstatymo 71 skirsnyje „Neįgaliųjų asmenų pragyvenimo pašalpa“ DLA sistema aprašoma taip:

„1. [DLA] sudaro su slauga ir judumu susijusios dalys.

2. Asmuo turi teisę į vieną arba abi [DLA] dalis.

3. Asmuo turi teisę gauti vieną pašalpos dalį terminuotai ar neterminuotai, tačiau jeigu jam skirta [DLA], apimanti abi dalis, jis negali jų gauti tam tikrais skirtingais laikotarpiais.

4. [DLA] savaitės dydis tą savaitę, kurią buvo skirta viena pašalpos dalis, yra atitinkamas šiai daliai pagal šį įstatymą ir reglamentuojamus aktus nustatytas savaitės dydis.

5. [DLA] savaitės dydį tą savaitę, kurią buvo skirtos abi pašalpos dalys, sudaro atskirai abiem dalims nustatytų savaitės dydžių suma.

6. Asmuo turi teisę į [DLA] tik jei atitinka aprašytas gyvenamosios vietos ir buvimo Didžiojoje Britanijoje sąlygas.“

12 1992 m. įstatymo 73 skirsnyje nustatytos su „judumu“ susijusios DLA dalies mokėjimo sąlygos:

„1. Nepažeidžiant šio įstatymo nuostatų, asmuo turi teisę gauti su judumu susijusią [DLA] dalį bet kuriuo laikotarpiu, kuriuo jis yra sulaukęs atitinkamo amžiaus, ir jis:

a) turi tokią fizinę negalią, dėl kurios negali arba beveik negali vaikščioti; arba

b) jam taikoma šio skirsnio 2 dalis; arba

c) jam taikoma šio skirsnio 3 dalis; arba

d) jis gali vaikščioti, bet turi rimtą fizinę ar psichinę negalią, todėl, nepaisant to, kad jis pats gali vaikščioti jam žinomais keliais, didžiąją laiko dalį jis negali išeiti iš namų be kito žmogaus globos ar priežiūros.

1 A. 1 dalyje „atitinkamas amžius“ reiškia:

a) atsižvelgiant į šios dalies a, b ir c punktuose nurodytas sąlygas – 3 metus;

b) atsižvelgiant į šios dalies d punkte nurodytas sąlygas – 5 metus.

2. Asmeniui taikoma ši dalis, jeigu jis:

a) yra aklas ir kurčias;

b) įvykdo visas kitas sąlygas, kurios gali būti nustatytos.

3. Asmeniui taikoma ši dalis, jeigu jis:

a) serga sunkia psichine liga;

b) turi rimtų elgesio sutrikimų ir

c) atitinka abi 72 skirsnio 1 dalies b ir c punktuose numatytas sąlygas.

<...>

8. Asmuo turi teisę gauti su judumu susijusią pašalpos dalį tam tikru laikotarpiu tik jei didžiąją to laiko dalį jo būklė yra tokia, kad jis kartais gali pasinaudoti specialiomis transporto priemonėmis.

9. Asmuo turi teisę gauti su judumu susijusią neįgaliųjų asmenų pragyvenimo pašalpos dalį tik jei:

a) per

i) visą trijų mėnesių laikotarpį, einantį iškart prieš datą, kurią turi būti pradėta mokėti su šia dalimi susijusi pašalpa; arba

ii) bet kuriuo kitu trijų mėnesių laikotarpiu, kuris gali būti nustatytas, atitinka ar gali atitikti vieną ar kelias 1 dalies a–d punktuose nustatytas sąlygas; ir

b) atitinka vieną ar kelias iš šių sąlygų:

i) šešių mėnesių laikotarpiu, pradedamu skaičiuoti nuo šios datos; arba

ii) (jeigu gavėjas miršta per šešis mėnesius, skaičiuojamus nuo šios datos) laikotarpiu, kuris prasidėjo šią datą ir baigėsi mirtimi.

<...>

10. Nustatoma dviejų savaitės dydžių su judumu susijusi pašalpos dalis.

<...>“

13 1991 m. Socialinės apsaugos taisyklėse, susijusiose su neįgaliųjų asmenų pragyvenimo pašalpa (*Social Security (Disability Living Allowance) Regulations 1991*, toliau – DLA taisyklės), konkrečiai kalbant, šių taisyklių 2 taisyklės 1 dalies a punkte, nustatytos gyvenamosios vietos ir buvimo Didžiojoje Britanijoje sąlygos, numatytos 1992 m. įstatymo 71 skirsnio 6 punkte.

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

14 Pagrindinės bylos susijusios su R. J. Bartlett, N. Gonzalez Ramos ir J. M. Taylor pateiktais ieškiniais dėl *Secretary of State for Work and Pensions* sprendimų, kuriais ji panaikino minėtų asmenų teisę į DLA, nes jie nebeatitiko gyvenamosios vietos ir buvimo Didžiojoje Britanijoje sąlygos, panaikinimo. Minėti sprendimai buvo priimti atitinkamai 2005 m. gegužės 13 d., 2002 m. vasario 28 d. ir 2005 m. rugsėjo 8 d.

15 Pirmojoje instancijoje bylas nagrinėję teismai atmetė ieškovų ieškinius. Nagrinėdamas tris apeliacinius skundus *Upper Tribunal* mano, kad pagal 2007 m. spalio 18 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą* (C-299/05, Rink. p. I-8695) su „slauga“ susijusi DLA dalis turi būti laikoma ligos išmoka, kaip tai suprantama pagal iš dalies pakeistą Reglamentą Nr. 1408/71, ir todėl ją skiriant negali būti taikomos tokios sąlygos.

16 Dėl su „judumu“ susijusios šios pašalpos dalies *Upper Tribunal* mano, kad atsižvelgiant į tai, jog jai skirti netaikomas su ištekliais susijęs kriterijus ir ji negarantuoja minimalų pragyvenimo lygį užtikrinančių pajamų, ji labiau panaši į socialinės apsaugos išmoką nei į specialią neįmokinę išmoką.

17 *Upper Tribunal* pabrėžia, kad bet kuriuo atveju Teisingumo Teismas minėtame Sprendime *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą* išaiškino tik iš dalies pakeistą Reglamentą Nr. 1408/71, kuris taikomas nuo 2005 m. gegužės 5 d., ir kad dėl to negalima remtis šiuo sprendimu aiškinant Reglamentą Nr. 1408/71.

18 Todėl *Upper Tribunal* nusprendė sustabdyti bylų nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. a) Ar su judumu susijusi [DLA] dalis, numatyta [1992 m. įstatymo] 71–76 skirsniuose, laikotarpiu, kuriuo taikomas [Reglamentas Nr. 1408/71], gali būti kvalifikuojama atskirai nuo neįgaliųjų asmenų pragyvenimo pašalpos, vertinamos kaip viena išmoka, kaip socialinės apsaugos išmoka, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalį, arba kaip speciali neįmokinė išmoka, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 4 straipsnio 2a dalį, ar turi būti kvalifikuojama kitaip?

b) Jeigu atsakymas į a klausimą būtų teigiamas, kokiai konkrečiai kategorijai ji priklauso?

c) Jeigu atsakymas į a klausimą būtų neigiamas, kokiai konkrečiai kategorijai priklauso [DLA]?

d) Jeigu atsakymas į b ar c klausimus būtų toks, kad su judumu susijusi dalis priklauso socialinės apsaugos išmokų kategorijai, ar aptariama išmoka yra ligos išmoka, kaip tai suprantama pagal [Reglamento Nr. 1408/71] 4 straipsnio 1 dalies a punktą, ar neįgalumo išmoka, kaip tai suprantama pagal [šio reglamento] 4 straipsnio 1 dalies b punktą?

e) Ar atsakymams į minėtus klausimus turi įtakos [minėto] Teisingumo Teismo sprendimo [*Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą*] rezoliucinės dalies 2 punkte nustatytas ribojimas laiko atžvilgiu?

2. a) Ar su judumu susijusi [DLA] dalis, numatyta [1992 m. įstatymo] 71–76 skirsniuose, laikotarpiu, kuriuo taikomas [iš dalies pakeistas Reglamento Nr. 1408/71], gali būti kvalifikuojama atskirai nuo [DLA], vertinamos kaip viena išmoka, kaip socialinės apsaugos išmoka, kaip tai suprantama pagal minėto reglamento 4 straipsnio 1 dalį, arba kaip speciali neįmokinė išmoka, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 4 straipsnio 2a dalį, ar turi būti kvalifikuojama kitaip?

b) Jeigu atsakymas į a klausimą būtų teigiamas, kokiai konkrečiai kategorijai ji priklauso?

c) Jeigu atsakymas į a klausimą būtų neigiamas, kokiai konkrečiai kategorijai priklauso [DLA]?

d) Jeigu atsakymas į b ar c klausimus būtų toks, kad su judumu susijusi dalis priklauso socialinės apsaugos išmokų kategorijai, ar aptariama išmoka yra ligos išmoka, kaip tai suprantama pagal [iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 1408/71] 4 straipsnio 1 dalies a punktą, ar neįgalumo išmoka, kaip tai suprantama pagal [šio reglamento] 4 straipsnio 1 dalies b punktą?

3. Jeigu pateikus atsakymus į pirmesnius klausimus matyti, kad su judumu susijusi dalis teisingai turi būti kvalifikuojama kaip speciali neįmokinė išmoka, ar egzistuoja kita ES teisės norma ar principas, pagal kuriuos būtų galima atsakyti, ar šios bylos aplinkybėmis Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė turi teisę remtis viena iš neįgaliųjų asmenų pragyvenimo pašalpai gauti taikomų gyvenamosios vietos ar buvimo šalyje sąlygų, numatytų [1991 m. taisyklių] 2 taisyklės 1 dalies a punkte?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl dviejų pirmųjų klausimų

19 Dviem pirmaisiais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 1408/71 ir iš dalies pakeisto to paties reglamento 4 straipsnio 2a dalis turi būti aiškinama taip, kad su „judumu“ susijusi DLA dalis yra speciali neįmokinė išmoka minėtoje nuostatoje vartojama prasme.

20 Norint atsakyti į šiuos klausimus, reikia pirmiausia nustatyti, ar su „judumu“ susijusi DLA dalis atskirai gali būti laikoma „išmoka“, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 1408/71 ir iš dalies pakeisto to paties reglamento 1 straipsnio t punktą.

21 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Teisingumo Teismas minėto Sprendimo *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą* 69 punkte nurodė, jog su „judumu“ susijusi DLA dalis galėtų būti atskirta ir todėl ši sudedamoji dalis galėtų būti nurodyta iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 1408/71 IIa priedo sąraše, jeigu Jungtinė Karalystė nuspręstų įtvirtinti

tokią pašalpą, kuri apimtų tik šią sudedamąją dalį. Iš to matyti, kad su „judumu“ susijusi DLA dalis viena atskirai yra „išmoka“, kaip tai suprantama pagal iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnį.

22 Tokia išvada ir dėl tų pačių priežasčių darytina ir kalbant apie ankstesnę Reglamento Nr. 1408/71 redakciją.

23 Todėl reikia konstatuoti, kad su „judumu“ susijusi DLA dalis taip pat gali būti „išmoka“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio t punktą.

24 Kaip Teisingumo Teismas yra nurodęs, neginčijama, nei kad su „judumu“ susijusi DLA dalis yra neįmokinio pobūdžio (šio klausimu žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą* 74 punktą), nei kad šiais atvejais ji yra išmoka.

25 Dėl to, ar su „judumu“ susijusi DLA dalis yra specialaus pobūdžio, Teisingumo Teismas nurodė, kad DLA gali būti laikoma apimanti „socialinės pagalbos“ dalį ir kad su „judumu“ susijusi DLA dalis „galėtų“ būti laikoma specialia neįmokine išmoka, kuri galėtų būti pagrįstai nurodyta iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 1408/71 IIa priedo sąraše kaip išmoka, kurios „negalima eksportuoti“ (žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą* 67 ir 74 punktus). Atsižvelgdamas į tokį kontekstą Teisingumo Teismas, kuris panaikino DLA nuorodą minėto priedo sąraše, nusprendė laikinai palikti galioti DLA įrašymo padarinius, tik kiek jie susiję su šios pašalpos „judumo“ dalimi, kad per protingą terminą būtų priimtos priemonės, galinčios užtikrinti šios dalies įrašymą į minėtą priedą (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą* 75 punktą). Iš to matyti, kad, kaip mano Teisingumo Teismas, su „judumu“ susijusi DLA dalis gali būti specialaus pobūdžio, kaip tai suprantama pagal iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 2a dalį.

26 Taip pat reikia priminti, kad iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, jog minėtą specialų išmokos pobūdį lemia šios išmokos tikslas (žr. 2006 m. liepos 6 d. Sprendimo *Kersbergen-lap ir Dams-Shipper*, C-154/05, Rink. p. I-6249, 30 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

27 Šiuo klausimu galima pastebėti, kad, kaip tvirtina Jungtinės Karalystės vyriausybė ir Europos Komisija, su „judumu“ susijusi DLA dalis skirta užtikrinti specialią neįgaliųjų asmenų apsaugą, kaip ji suprantama pagal Reglamentą Nr. 1408/71 ir iš dalies pakeisto to paties reglamento 4 straipsnio 2a dalies b punktą, nes ja siekiama tik prisidėti prie neįgaliųjų asmenų nepriklausomumo skatinimo bei socialinės integracijos ir taip pat kiek įmanoma padėti jiems gyventi panašų į negalios neturinčių asmenų gyvenimą. Taigi pats neįgalumas suteikia teisę į šią išmoką ir leidžia atsižvelgiant į atitinkamo asmens judėjimo sutrikimo lygį nustatyti skirtinos išmokos dydį.

28 Iš per posėdį padarytų pastabų matyti, kad su „judumu“ susijusios DLA dalies dydis, kuris atsižvelgiant į išlaidas, kylančias dėl ją atitinkamoje valstybėje narėje gaunančio asmens judėjimo problemų, yra glaudžiai susijęs su šio asmens socialine aplinka šioje valstybėje narėje.

29 Be to, papildomai iš bylos medžiagos ir per posėdį pateiktų pastabų matyti, kad su „judumu“ susijusi DLA dalis dažniausiai praktiškai mokama asmenims, kurie turi negalią, labai ribojančią jų judėjimą, ir kad dėl to neišvengiamai, net jei nacionalinės teisės aktai nenumato išteklių kriterijaus, ši išmoka daugiausia mokama asmenims, kurie negali dirbti dėl savo neįgalumo.

30 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad su „judumu“ susijusi DLA dalis turi būti laikoma specialia išmoka ir kaip tai suprantama pagal iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 2a dalį, ir kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 2a dalį.

31 Dėl klausimo, ar, kaip tvirtina N. Gonzalez Ramos, tokia išmoka nebegalėtų būti laikoma nurodyta iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 1408/71 IIa priede, nes Jungtinė Karalystė per jai Teisingumo Teismo minėtame Sprendime *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą* nustatytą protingą terminą nesiėmė reikalingų priemonių šiuo klausimu, pakanka konstatuoti, kad minėta valstybė narė bet kuriuo atveju nustatė nagrinėjamas priemones. Iš tikrųjų su „judumu“ susijusi DLA dalis nurodyta tarp 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 200, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 5 t., p. 72), iš dalies pakeisto 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 988/2009 (OL L 284, p. 43), X priede išvardytų išmokų.

32 Galiausiai negalima pagrįstai tvirtinti, kad su „judumu“ susijusi DLA dalis negali būti laikoma tokia, kaip nurodytoji iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 1408/71 IIa priede, remiantis tuo, kad ji ten minima ne atskirai, o nurodant DLA, kuri įrašyta į minėtą priedą, atsižvelgiant į tai, kad DLA visada buvo sudaryta iš dviejų aiškiai pagrindinėse bylose nagrinėjamuose teisės aktuose apibrėžtų dalių.

33 Todėl į du pirmuosius klausimus reikia atsakyti taip, jog Reglamento Nr. 1408/71 ir iš dalies pakeisto to paties reglamento 4 straipsnio 2a dalis turi būti aiškinama taip, kad su „judumu“ susijusi DLA dalis yra speciali neįmokinė išmoka pagal šią nuostatą, nurodyta minėtų reglamentų IIa priede.

Dėl trečiojo klausimo

34 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės Teisingumo Teismo klausia dėl Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ir iš dalies pakeisto to paties reglamento 10a straipsnio galiojimo, atsižvelgiant į „kitas Bendrijos nuostatas ir principus“, nes juo leidžiama teisei į su „judumu“ susijusią DLA dalį taikyti gyvenamosios vietos ar buvimo Didžiojoje Britanijoje sąlygas, jei ši dalis yra speciali neįmokinė išmoka, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 1408/41 ir iš dalies pakeisto to paties reglamento 4 straipsnio 2a dalį.

35 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepateikia jokių nuorodų apie nuostatą ar nuostatas, kuriomis remiantis būtų galima daryti tokią išvadą.

36 Panašiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas yra nurodęs, kad jis turi iš visos nacionalinio teismo pateiktos informacijos, ypač iš sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą motyvuojamosios dalies, atrinkti aiškintinus Sąjungos teisės klausimus, atsižvelgdamas į bylos dalyką (šiuo klausimu žr. 1988 m. balandžio 20 d. Sprendimo *Bekaert*, 204/87, Rink. p. 2029, 7 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

37 Šiuo klausimu reikia atsižvelgti į laisvo darbuotojų judėjimo taisykles ir taisykles, susijusias su Sąjungos pilietybe.

38 Dėl pirmojo aspekto Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Reglamento Nr. 1408/71 nuostatos dėl gyvenamosios vietos sąlygos panaikinimo yra priimtos remiantis SESV 48 straipsniu, kad socialinės apsaugos srityje būtų užtikrintas laisvas darbuotojų judėjimas, įtvirtintas SESV 45 straipsnyje, o dėl Reglamento Nr. 1408/71 IIa priede minimų specialių neįmokinių išmokų Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad, įgyvendindamas SESV 48 straipsnį, Sąjungos teisės aktų leidėjas turi teisę priimti

nuostatas, nustatančias socialinio draudimo išmokų eksportuojamumo principo išimtį. Suteikiant su socialine aplinka glaudžiai susijusias išmokas, teisėtai galima nustatyti gyvenamosios vietos kompetentingos institucijos valstybėje sąlygą (šiuo klausimu žr. 2007 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Habelt ir kt.*, sujungtos bylos, C-396/05, C-419/05 ir C-450/05, Rink. p. I-11895, 78 ir 81 punktus ir jame nurodytą teismų praktiką).

39 Kaip buvo nurodyta atsakant į du pirmuosius klausimus, taip yra su „judumu“ susijusios DLA dalies atveju.

40 Todėl reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 1408/71 ir iš dalies pakeisto to paties reglamento 10a straipsnis, leisdamas su „judumu“ susijusiai DLA daliai suteikti nustatyti gyvenamosios vietos ir buvimo Didžiojoje Britanijoje sąlygą, nepažeidžia laisvo asmenų judėjimo, konkrečiai kalbant, SESV 48 straipsnio.

41 Dėl Sąjungos pilietybės reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką SESV 21 straipsnis tik bendrai nustato teisę kiekvienam Sąjungos piliečiui laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje, o SESV 45 straipsnyje įtvirtinta konkreti jo išraiška (žr., pavyzdžiui, 2007 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Hendrix*, C-287/05, Rink. p. I-6909, 61 punktą) ir kad todėl šis klausimas nėra reikšmingas pagrindinėje byloje.

42 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad išnagrinėjus trečiąjį prejudicinį klausimą nebuvo nustatyta jokia aplinkybė, kuri turėtų įtakos Reglamento Nr. 1408/71, nesvarbu, kuri redakcija būtų taikoma pagrindinėse bylose, 10a straipsnio galiojimui

dėl to, kad juo leidžiama teisei į su „judumu“ susijusią neįgaliųjų asmenų pragyvenimo pašalpos dalį taikyti gyvenamosios vietos ar buvimo Didžiojoje Britanijoje sąlygas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

43 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97, iš dalies pakeistu 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 631/2004, ir Reglamento Nr. 1408/71 paskutinės redakcijos, patvirtintos 2005 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 647/2005, 4 straipsnio 2a dalis turi būti aiškinama taip, kad su „judumu“ susijusi neįgaliųjų asmenų pragyvenimo pašalpos („disability living allowance“) dalis yra speciali neįmokinė išmoka pagal šią nuostatą, nurodyta minėtų reglamentų IIa priede.

2. Išnagrinėjus trečiąjį prejudicinį klausimą nebuvo nustatyta jokia aplinkybė, kuri turėtų įtakos Reglamento Nr. 1408/71, nesvarbu, kuri redakcija būtų taikoma pagrindinėse bylose, 10a straipsnio galiojimui dėl to, kad juo leidžiama teisei į su „judumu“ susijusią neįgaliųjų asmenų pragyvenimo pašalpos dalį taikyti gyvenamosios vietos ar buvimo Didžiojoje Britanijoje sąlygas.

Parašai.